

DIGITAAL VEILIGHEIDSPLAN

Werk aan een sociaal veilig schoolklimaat

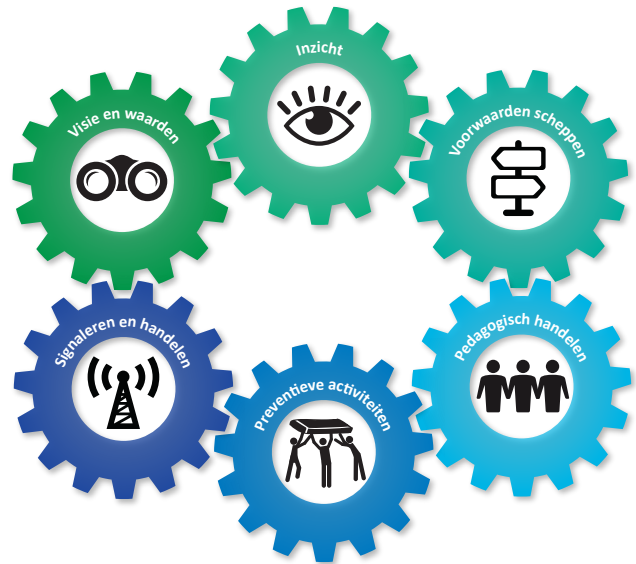
Het creëren van een leer- en werkklimaat op school zodat iedereen op school zich veilig voelt, is geen gemakkelijke klus. Het is echter wel essentieel voor leerlingen en studenten om tot leren te komen en voor onderwijspersoneel om hun werk goed te doen. Om scholen hierbij te helpen, ontwikkelde Stichting School & Veiligheid het Digitaal Veiligheidsplan. Met deze online tool maken scholen actief werk van een prettig schoolklimaat. Het Digitaal Veiligheidsplan daagt uit om het sociaalveiligheidsbeleid levend te houden.

Tekst
Marleen Kuijsters

In een sociaal veilig werk- en leerklimate werken alle betrokkenen – schoolleiding, medewerkers, leerlingen en ouders – gezamenlijk aan het bevorderen van integer gedrag en het herkennen en aanpakken van ongewenst en grensoverschrijdend gedrag. Dat betekent dat er geen ruimte is voor bijvoorbeeld pesten of agressie. “Binnen een sociaal veilig leerklimate kunnen leerlingen sociale vaardigheden ontwikkelen, mogen zij fouten maken en kunnen ze positieve relaties opbouwen. Ook is het essentieel voor medewerkers om hun werk te kunnen doen”, zegt Loïs Gampierakis, adviseur sociaal veiligheidsbeleid bij School & Veiligheid. “Het is belangrijk om preventief met sociale veiligheid bezig te zijn. Het draagt bij aan een positieve schoolcultuur én helpt om onveiligheid te voorkomen, signaleren en handhaven. Om onderwijsprofessionals hierbij te helpen hebben wij het Digitaal Veiligheidsplan ontwikkeld.”

We hebben de tool gemaakt aan de hand van zes bouwstenen, in de vorm van raderen

*Loïs Gampierakis,
adviseur sociaal-
veiligheidsbeleid bij
School & Veiligheid*

Inspiratie

Het Digitaal Veiligheidsplan ondersteunt scholen bij het opstellen van een schoolveiligheidsplan en brengt alles rond (sociale) veiligheid samen op één plek. Een plan dat past bij de school wat betreft visie en waarden. “Scholen die ermee werken, weten wat de wet verplicht én krijgen inspiratie hoe ze invulling kunnen geven aan hun plan”, zegt Loïs. “Ook brengt de tool blinde vlekken in kaart zodat de school daar aandacht aan kan besteden.”

De tool bestaat uit twee versies. Een schoolbestuur kan scholen richtlijnen meegeven in een bestuursversie. De school kan deze richtlijnen vervolgens meenemen in de scholenversie en zo een schooleigen plan maken. “We hebben de tool gemaakt aan de hand van zes bouwstenen, in de vorm van raderen, die samen de basis vormen voor het sociaalveiligheidsbeleid”, legt Loïs uit. “De vragen binnen elke bouwsteen zijn onafhankelijk van elkaar in te vullen, maar houden wel verband met elkaar.” Ze geeft een voorbeeld: “Als je inzicht hebt in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel weet je welke uitdagingen je hebt als het gaat om >>>

sociale veiligheid. Op basis daarvan stel je bijvoorbeeld je visie of preventieve activiteiten bij. Komt er uit de veiligheidsmonitor dat er veel wordt gepest op het gebied van (seksuele) diversiteit? Dan verdient werken aan een inclusieve norm mogelijk meer aandacht in je preventieve activiteiten. En benoem dan het belang van een inclusief en veilig schoolklimaat nadrukkelijk in je visie.” Lois vervolgt: “Wij adviseren scholen om alle gelegingen te betrekken bij het vormgeven van beleid, zodat de héle school deze visie draagt en uitdraagt. Ga op zoek naar een gezamenlijke norm van wat acceptabel is en wat niet. Eensgezindheid in handelen is cruciaal voor het laten slagen van het beleid.”

Peter Vermeijs, beleidsadviseur MBO Raad

Het Digitaal Veiligheidsplan is onlangs vernieuwd en daarmee ook bruikbaar gemaakt voor het mbo. Als voordeel benoemt Peter Vermeijs dat je alle documenten rond sociale veiligheid binnen de school samenbrengt. “Het is een mooi hulpmiddel om de veiligheid in kaart te brengen en samen te werken aan een schooleigen veiligheidsplan. Dat inspireert en zorgt ervoor dat het onderwerp leeft.” Volgens Peter is een ander voordeel dat mbo-scholen hun vier pijlers van integrale veiligheid kunnen verwerken in het plan. Bijvoorbeeld veiligheid in leer- en werkomgeving en veiligheid bij incidenten. “Daarnaast vinden medewerkers het prettig dat zij het plan een eigen look kunnen meegeven.”

Ankie Bosman, senior beleidsmedewerker ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

“Je wilt dat kinderen en medewerkers zich veilig voelen op school en je moet maatschappelijke ontwikkelingen het hoofd bieden. Naast pesten, kun je denken aan wapenbezit of andere vormen van grensoverschrijdend gedrag. Het Digitaal Veiligheidsplan biedt inspiratie om aan de slag te gaan met sociale veiligheid en neemt scholen hierin mee.” Daarbij geeft de tool volgens Ankie inzicht in wat de wet van school eist. “Er ligt een nieuw wetsvoorstel dat meer eisen aan scholen stelt wat betreft het veiligheidsbeleid en het evalueren daarvan. Als zo’n wet in werking is getreden, zien scholen in de tool wat er wordt verwacht. Ook kunnen medewerkers nagaan waar ze met elkaar aan moeten werken. Voor sociale veiligheid moet je continu aandacht hebben.”

Jeanette Wolleswinkel, coördinator vertrouwensinspecteurs Inspectie van het Onderwijs

“Als vertrouwensinspecteurs krijgen we meer meldingen van fysiek en psychisch geweld op scholen, zoals langdurig pesten”, zegt Jeanette Wolleswinkel. “Een veilige leer- en werkomgeving creëren is ongelooflijk belangrijk, maar niet altijd gemakkelijk. Bespreek met elkaar waar de school voor staat en wat niet onderhandelbaar is.” Ze vervolgt: “Afspraken en regels zijn een voorwaarde voor een veilige leer- en werkomgeving. Denk aan het formuleren van een gedragscode. De tool verbindt afspraken en de identiteit van de school. De wet vereist dat je als school een actief veiligheidsbeleid voert, het Digitaal Veiligheidsplan is de online tool die je hierbij ondersteunt. Het is een compleet plan en helpt scholen om het onderwerp veiligheid regelmatig op de agenda te zetten.” ■

Goed om te weten

Het Digitaal Veiligheidsplan is voor alle onderwijsprofessionals in het primair onderwijs, speciaal (basis)onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroeps-onderwijs om hen te ondersteunen bij het maken van een schoolveiligheidsplan.

De tool is in 2023 vernieuwd: wat is er anders?

- De tool is nu ook te gebruiken in het mbo.
- Het biedt per vraag inspiratie met handvatten en tools die je kunt inzetten.
- Per vraag is inzichtelijk wat de wet eist.
- Je voegt gemakkelijk bestaande schooleigen documenten toe via een link.
- De tool biedt één plek om in te loggen voor scholen en besturen.

Maak een account aan via digitaalveiligheidsplan.nl.
Of stel je vraag via digitaalveiligheidsplan@schoolenveiligheid.nl

